

MEŞHUR ALİMLERİN İBRET LİK RÜYALARI

İBNİ KAYYIM
EL
CEVZİYYE

Alıntı yapılan kitap
Kitabur ruh
İbni Kayyim el Cevziyye

Risale düzenleme
Özgür el Erdişi

Facebook // ücretsiz İslami e kitap indir

Şüphesiz hamd yalnız Allah'adır. O'na hamd eder, O'ndan yardım ve mağfiret dileriz. Nefislerimizin Şerlerinden, amellerimizin kötülüklerinden Allah'a sığınırız. Allah'ın hidayet verdiğini kimse saptıramaz. O'nun saptırdığını da kimse doğru yola iletemez. Şehadet ederim ki, Allah'tan başka hiçbir ilâh yoktur. O, bir ve tektir, O'nun ortağı yoktur. Yine Şehadet ederim ki, Muhammed Allah'ın kulu ve Rasûlüdür.

"Ey iman edenler! Âllah'tan nasıl korkmak gerekirse öyle korkun ve siz ancak müslümanlar olarak ölünüz." (Al-i imran; 3/103)

"Ey insanlar! Sizi tek bir candan yaratan ve ondan da eşini var eden, her ikisinden birçok erkek ve kadın türeten Rabbinizden korkun. Kendisi adına birbirinizden dileklerde bulunduğunuz Allah'tan ve akrabalık bağlarını kesmekten de sakının. Şüphesiz Allah üzerinizde tam bir gözetleyicidir." (en-Nisâ; 4/1)

"Ey iman edenler! Allah'tan korkun ve dosdoğru söz söyleyin. O da amellerinizi lehinize olmak üzere düzeltsin, günahlarınızı da mağfiret etsin. Kim Allah'a ve Rasûlüne itaat ederse büyük bir kurtuluşla kurtulmuş olur." (el-Ahzâb; 33/70-71)

Bundan sonra, Şüphesiz sözlerin en güzeli Allah'ın Kelam'ı, yolların en hayırlısı Muhammed Sallallahu aleyhi ve sellem'in yoludur. İşlerin en kötüsü sonradan çıkarılanlarıdır. Her sonradan çıkarılan şey bid'attır ve her bid'at sapıklıktır. Her sapıklık ta ateştedir.

- Said b. Müseyyeb (r.a) anlatıyor;

Abdullah b. Selam'la, Selmânî Fârisî (r.a) birbirlerine dediler ki:

"-Sen, benden önce ölürsen yanına varırım. Sen de bana Rabbinin neyle muamele ettiğini söylersin. Ben ölürsem ben de sana haber vereceğim."

Aralarından biri diğerine:

"-Ölülerle diriler buluşabilirler mi?" diye sordu."

"-Evet ölülerin ruhları cennette diledikleri yere gider" diye karşılık verdi. Râvî der ki: - Filanca ölünce rüyada görülmüş.

Demişki:

"-Allah'a tevekkül et ve mutlu ol. Çünkü tevekkül gibisini görmedim."

- İbni Abbas (r.a) diyor ki :

"Ömer'i rüyamda görmeyi çok arzulardım. Birgün onu havlin yanında alnından akan terini silerken gördüm. Diyordu ki:

"-Şimdi en tehlikeli anlarımdır. Acıyan ve lütfeden Allah'ın rahmetine kavuşmamış olsaydım arşım yıkılacaktı."

- Ahmed b. Muhammed el-Lebedi anlatıyor.

Ahmed b. Hanbel'i rüyamda gördüm.

Ona dedim ki: "Allah sana ne yaptı?"

Ahmed b. Hanbel: "Beni affetti.

- benim için altmış kırbaç¹ yemedin mi?" dedi.

Ben de: "Evet" deyince

Yüce Allah: "İşte benim halis vechim. Haydi ona bak" dedi.

- Ebû Bekir b. Muhammed b. Haccad, Tarsuslu bir adamdan şunu nakleder;
"Allah'a, kabir ehlini Özellikle Ahmed b. Hanbel'i göstermesi için dua ettim;

---

¹ Mûtezilî sultan Mu'tasım b. Abdullah'ın, Ahmed b. Hanbel'e yaptığı işkenceye işaret edilmektedir. Rivayete göre Mu'tasım cellada, Ahmed b. Hanbel'e Kur'ân'ın mahluk olduğunu söyletmesi için emretmiş. Ahmed b. Hanbel de; "Ku'ân yalnızca Allah'ın kitabıdır" dedikçe yediği dayaktan baygın düşer; ama yine de sözünde sabreder, sebat eder.

Aradan on sene geçti, rüyamda kabir ehli sanki mezarlarından kalkmışlar bana çıkışarak:

- "Ey adam, bizden birini görmek için ne kadar da Allah'a duâ ettin. İstedğin adam öldü Öleli meleklerle beraber Tuba ağacının altında duruyor" dediler.
Ebû Muhammed Abdulhak der ki:
"Kabir ehlinin bu sözü, Ahmed b. Hanbel'in yüksek bir makamda, bir derecede olduğunu gösterir İşte bundan dolayıdır ki onlar böyle demenin dışında onun durumunu anlatamamışlardır."

- Âsim Cezerî anlatıyor:

Bişr b. Hâris'i rüyamda gördüm:

"Ey Ebû Nasır, nereden böyle?" dedim.

- "İlliyyûn cennetinden" dedi.

"Ahmed b. Hanbel ne yapıyor?" dedim.

- "Şimdi O, Allah'ın huzurunda birşeyler yiyip içiyor" dedi
. "Peki ya sen?"

soruma da,

"Bilirsin ki yemeğe düşkünlüğüm yok. Ben de Allah'ın cemalini seyreyledim" dedi.

- İbni Kayyım diyor ki ;

Birçok insanın bana anlattığına göre İbni Teymiyye karşıtı birçok kişi ölümünden sonra onu rüyasında görüp ferâiz ve başka konular sorular sormuşlar;

İbni Teymiyye de onların doğru cevaplarını vermiş tir.²

- Abdullah b. Abdulaziz anlatıyor. Babamı ölümünden sonra bir bahçede gördüm. Bana meyveden verdi. Meyveleri çocuk şeklinde yorumladım. Ona sordum:

- "Baba, hangi amelleri daha faziletli buldun?

Babam: "İstiğfarı oğlum" dedi

- Mesleme b. Abdumekil de Ömer b. Abdülaziz'i ölümünden sonra rüyasında görür. Ona der ki:
"Ey mü'minlerin emiri! Ne olurdu bilincim olsaydı. Ölümünden sonra ne hallere düştün?"

---

² Anlaşıldığına göre bu kitap Şeyhul-İslâm'ın vefatından sonra telif edilmiş.

Ömer b. Abdulaziz: "Mesleme, şimdi dinlenmekteyim. Allah'a yemin olsun ki şimdiye kadar hiç dinlenememiştim."

Mesleme: "Şimdi neredesin peki?"

Ömer b. Abdulaziz: "Adn cennetinde hidayetini önderleriyle beraberim" dedi.

- Ömer b. Abdulaziz'in mevlâsı Muzâhim Ömer b. Abdulaziz'in karısı Abdumelik'in kızı Fâtıma'dan naklettiğine göre Fâtıma der ki:

"Bir gece Ömer b. Abdulaziz uyandı ve dedi ki:

- "Bugün acaip bir rüya gördüm."

Fâtıma: "Canım feda olsun uğruna, onu anlatsana."

Ömer b. Abdulaziz: "Sabah olmadıkça anlatamam."

Sabah olunca mescide gitti, namazını kıldı ve özel odasına girdi.

Yalnızlığını fırsat bilerek:

-"Haydi gördüğün rüyayı anlat" dedi.

Ömer b. Abdulaziz:

"Geniş, yeşil bir yere çıkarıldım. Orada yeşil bir bahçe içerisinde gümüşten yapılmış bir saray gördüm. Birisi saraydan kafasını çıkarmış avazının çıktığı kadar bağıırıyordu:

"Muhammed b. Abdullah b. Abdulmuttalip nerede? Rasûlullah nerede?"

Rasûlullah çıktı ve saraya girdi.

Sonra biri daha çıktı. Ömer b. Hattab nerede? diye bağırdı. Hz. Ömer de saraya girdi.

Sonra biri daha çıktı. Osman b. Affan nerede? Ali b. Ebû Talib nerede? diye bağırdı onlar da saraya girdiler.

Birisi daha çıktı ve Ömer b. Abdulaziz nerede? diye bağırdı, bunun üzerine ben de kalktım saraya girdim

Ashabın etrafını çevirdiği Rasûlullah'a selam verdim. Kendi kendime nereye oturacağımı düşünürken babam Ömer b. Hattab'ın yanına oturdum.

Rasûlullah'ın sağında Ebû Bekir, solunda ise Hz. Ömer oturuyordu. Dikkatlice bakınca Rasûlullah'la Ebû Bekir arasında birinin oturduğunu gördüm.

Ebû Bekir'le Rasûlullah arasında oturanın kim olduğunu sordum. O, İsâ b. Meryem'miş.

Gizli bir ses bana: "Ey Ömer b. Abdulaziz! Benimle onun arasında gizli bir nur vardır, bu sana engel olduğundan o bağı göremezsın" diyordu.

Sonra saraydan çıkmama müsaade edildi. Saraydan çıkarken Osman b. Affân:

"Bize nusratı-m gönderen Allah'a hamd olsun" diyerek arkamdan çıktığını,

Hz. Ali'nin de Osman'dan sonra: "Beni bağışlayan Allah'a hamd olsun" diyerek çıktıklarını gördüm.

Saîd b. Ebî Arube Ömer b. Abdülaziz'den şunu nakleder:
Ebû Bekir ve Ömer'i Rasûlullah'ın yanında otururlarken gördüm.
Selam verdim ve yanlarına oturdum.

Baktım ki Ali ve Muâviye bir odaya kapatılıyor. Bir müddet sonra:
"Kabe'nin Rabbi'ne hamd olsun sorgulanmam güzel geçti" diyerek Hz. Ali
çıktı.

Hemen arkasından da:
"Kabe'nin Rabbi'ne hamdolsun affolunduk" diyerek Muaviye çıktı.³

• Hammad b. Ebî Haşim anlatıyor:

Adamın biri Ömer b. Abdülaziz'e geldi ve:

- "Sağında Ebû Bekir, solunda Ömer ve iki adamın davasına bakmak üzere seni
Rasûlullah'la beraber gördüm.

Rasûlullah sana dedi ki:

- "Haydi Ömer b. Abdulaziz, Ebû Bekir ve Hz. Ömer gibi hükmet'! dedi
Ömer b. Abdulaziz böyle bir rüyayı gerçekten gördüğüne dair adamdan yemin
istedi.

Adam da yemin edince,
Ömer b. Abdulaziz ağlamaya başladı.

• Sâlihlerden biri anlatıyor:

Ebû Bekir Şiblî'yi rüyamda Rasate meclisinde her zamanki yerinde oturuyor
gördüm.

Üzerinde güzel bir elbise vardı. Yanına vardım, selam verdim ve oturdum.

Ona dedim ki: "Dostlarından sana en yakın olan kimdir?"

Ebû Bekir Şiblî: "Allah'ı zikretmeye düşkün, Allah'ın hakkını koruyan ve
O'nun rızası uğruna yarıştı en hızlı olandır" dedi.

• Kâri Ebû Yakup anlatıyor:

Rüyamda insanların peşinden gittiği uzun boylu esmer bir adam gördüm.

Dedim ki: "Bu adam kimdir?"

---

³ Umulur ki bu rüyada Ali b. Ebî Talible Muâviye b. Ebû Süfyan arasındaki çekişmeyi sona erdirmeye yönelik büyük bir işaret vardır. Yüce Allah birincisine (Hz. Ali'ye) cennetle hükmetmiş, ikincisini ise (Muâviye) affederek her ikisini de cennete sokmuştur. Ayet-i celîlede bu: "Onların göğüslerindeki kını çıkarıp atmışsızdır. Şimdi onlar birbirinin kardeşleri olarak köşklere karşı karşıya oturur, sohbet ederler" (Hicr 47) şeklinde ifade edilmiştir.

Veysel Karanî olduğunu söylediler. Hemen ben de peşine düřtüm
ve: "Allah'ın rahmeti üzerine olsun, bana öğüt ver" dedimse de yüzünü
ekşiterek kafasını çevirdi.
Sonra yine: "Ey doğru yola götüren, Allah'ın rahmeti üzerine olsun, bana öğüt
ver" deyince bana yöneldi
ve: "Allah'ı severken rahmetini iste. Günah işlerken azabından sakın
. Hiçbir zamanda O'ndan ümidini kesme"
dedi ve yoluna devam etti.

- Ebû Abdurrahman es-Sahilî anlatıyor:
Meysera b. Selimi rüyamda gördüm.
Ona dedim ki: "Uzun zamandır ortada yoksun?"
Meysera: "Yolculuk uzundur."
Abdurrahman: "Ne durumdasın?"
Meysera: "Ruhsat isteđimi üzere ruhsat verildi bize."
Abdurrahman: "Ne tavsiye edersin?"
Meysera ; "Sahabe ve tabiîne uymakla, iyi insanlarla olmak kişiyi ateřten
kurtarır Allah'a yaklaştırır" dedi

- Ebû Cafer es-Saka anlatıyor:
"Biř b. Haris ile Mâruf Kerhi'yi rüyamda gördüm."
Dedim ki: "Ey Ebû Nasır. Allah sana ne muamelede bulundu?"
Biř: "Lütfetti, merhamet etti ve dedi ki:
"Ey Biř, hayatın boyunca Bana secde etmiş olsan kullarımın kalblerini
sevginle doldurduğuma şükretmiş olmazsın" dedi.
Ayrıca içerisinde serbestçe dolaşacağım şekilde cennetin yarısını bana verdi ve
de cenaze namazını kılanların affedileceğini va'detti."
"Ebû Nasr et-Temmar ne durumda?"
Biř: "Fakirlik ve musibetlere sabretmesi birçoklarını geçmesine neden oldu"
dedi.

- Şüreyh b. Ubad es-Semâlî'nin son anlarında Adîf b. Haris yanına geldi ve dedi
ki:
-"Ey Ebû Haccac! Mümkünse öldükten sonra gördüklerini bize haber ver."
Ravi der ki, bu, fıkıhçıların kabul ettiği bir sözdür anlatıyor:
Adîf, bir müddet onu rüyasında göremedi. Birgün rüyasına girdi. Ona dedi ki:
"Sen ölmemiş miydin Şüreyh?"

"Evet."

Adîf:

-"Ne durumdasın Şüreyh?"

-"Allah günahlarımızı affetti. Ahradların dışında hiçbirimiz helak olmadık".

Adîf:

-"Ah-rad kimlerdir?"

"Bir konuda parmakla gösterilenlerdir" ⁴ dedi.

• Salih Berrâd anlatıyor:

Zürâre b. Evfâ'yı ölümünden sonra rüyamda gördüm. Ona dedim ki:

"Allah'ın rahmeti üzerine olsun. Sana ne soruldu sen de onlara ne cevap verdin?"

Fakat Zürâre buna cevap vermedi.

Sonra: "Allah sana neyle hükmetti?"

Zürâre: "Cûd ve keremiyle beni ağırladı."

Salih Ber-rad: "Mutrif'in kardeşi Ebû A'lâ b. Yezîd'den ne haber var?" Zürâre:

"O mu, oldukça yüksek derecelerdedir."

Salih Berrad: "Amellerden hangisi daha faydalı oldu size?"

-"Allah'a tevekkül ve kısa emel" dedi.

• Mâlik b. Dînar anlatıyor:

Ölümünden sonra Müslim b. Yesâr'ı rüyamda gördüm.

Selam verdimse de selamımı her nedense almadı. Sordum:

-"Ne oluyor da selamımı almıyorsun?"

Dedi ki: "Ben ölüyüm selamı nasıl alabilirimki?"

- "Ölünce neyle karşılaştın?" diye sordum.

O da dedi ki:

-"Allah'a yemin olsun ki birçok zelzelelerle, korkularla karşılaştık."

-"Peki sonra ne oldu? Kerim olan Allah'dan ne gördün?"

- "Hasenelerimiz kabul edildi, günahlarımız affedildi, eksiklerimiz de telâfi edildi."

Râvî der ki:

"Bunu duyan Mâlik hıçkırarak ağladı, ağız üstü yere kapandı; günlerce hasta" ⁵

⁴ Muhtemel ki bunlar günahları çekinmeden açıkça işleyenlerdir. Ben derim ki, en-Nihâye'de: "Kötülüğü açıkça işleyenler" şeklinde yorum var. Denildi ki günaha aşırıya kaçıp kendilerini mahvedenlerdir. Yine denildi ki, tuttukları yolu değiştirenleri kasdetmektedir. Buhari, Müslim ve Taberânî'nin es-Sağîr'inde Ebû Hurey-re den rivayet ettikleri bir hadiste Rasûlullah şöyle buyuruyor: "Ümmetimden günahları aşîkar işleyenler hariç, herkes affedilecektir..." buyrulmaktadır. Sahihü'l-cami (4388).

kaldıktan sonra kalb kanamasından öldü."

- Hazm'ın kardeşi Süheyl de der ki:

Ölümünden sonra Mâlik b. Dînâr'ı rüyamda gördüm.

Ona dedim ki: "Ey Ebû Yahya! Allah'a ne götürdün?"

Dedi ki: "Birçok günahlar götürdüm. Ama Allah'a olan hüsnü zanımdan ötürü Allah günahlarımı affetti."

- Muhammed b. Şîrîn ölünce bazı dostları ölümüne çok hüznlenirler.

Biri onu rüyasında görür ve:

- "Dostum, seni bizi sevindirecek bir halde görüyorum. Ya Hasan ne durumda?" diye sordum.

Muhammed b. Şîrîn, 'Yetmiş derece üstümde' dedi.

- "Bu nasıl olur biz, seni ondan daha faziletli bilirdik?" dedi ki: "Bu, onun çok hüznlenmesindendir."

- İbni Uyeyne de:

Süfyanı Sevrî'yi rüyamda gördüm. Bana öğüt ver dedim;

-Dedi ki: "İnsanların fazla tanımadığı kişilerden ol."

Ammar b. Yesf anlatıyor:

-Hasan b. Salih'i rüyamda gördüm. Ona dedim ki;

- "Sana varmak istiyorum. Yanında ne var bana haber versene?"

Dedi ki: "Allah'a karşı hüsnü zandan daha iyisini göremedim."

- Âbid Dayğam ölünce dostlarından biri onu rüyasında görür.

Der ki: Cenaze namazımı kıldın mı?"

- "Hayır, bir mazeretim vardı" dedim.

Dedi ki- "Sen namazımı kılsaydın başını kurtarırdın."

- Âbidlerden Abdulaziz b. Süleyman ölünce, dostlarından biri, onu üzerinde yeşil bir elbise, başında da inciden bir taçla görür.

---

⁵ Sıfatu's-safve'de Abdulvahid b. Zeyd tarikiyle gelen bu rüyada Malik b. Dinar'ın ölüm sebebi zikredildiği bildirilmektedir.

Ona der ki: "Bizden ayrılınca başına ne geldi? Ölümün tadım nasıl buldun?
Orada işler nasıl?"

Abdulaziz b. Süleyman: "Ölümün kederini gamını hele hiç sorma. Allah'ın rahmeti olmasaydı, günahlarımızı affetmeseydi fazlasıyla bizi kendisine yakınlılaştırmasaydı halimiz ne olurdu" dedi

- İbni Semmâk anlatıyor:

Musiri rüyamda gördüm. Ona dedim ki: "Hangi amelleri daha faziletli buldun?" Musir: "Zikir meclislerinde bulunmayı.

- Ec-lah da:

"Seleme b. Küheybi rüyamda gördüm.

Ona dedim ki: "Amellerin hangisini daha yararlı buldun?"

Küheyl: "Gece ibadetini" dedi

- Leys b. Sa'd Abdullah b. Ebî Habîbe'yi ölümünden sonra rüyasında gören Mûsâ b. Verdan'dan nakleder.

Abdullah b. Ebî Habîbe der ki:

- "Sevaplarım da günahlarım da bana gösterildi.

Sevaplarım arasında yerlerden toplayıp yediğim nar taneleri de vardı. Günahlarımın arasında ise serpuşumda bulunan iki ipek iplik de vardı."

- Senid b. Dâvûd kardeşinin oğlu Cuveyriyye b. Esmâ'dan nakleder.

Biz Abadan'da iken bize Küfel adında âbid bir genç geldi.

Sıcak bir günde ibadet ederken öldü. Biraz serinledikten sonra teşhizine başlayalım diye düşünürken uyumuşum

Rüyamda kabristana gittim. Orada güzelliği şimşek gibi parıldayan mücevher bir kubbe gördüm.

Ona bakarken birden kubbe ikiye ayrıldı ve arasından şimdiye kadar hiç göremediğim güzel bir cariye çıktı. Bana baktı

ve: "Allah'a yemin olsun ki onu öğleye kadar tutamazsın" dedi.

Korkudan uyandım ve hemen teşhizine başladım. Rüyamda gördüğüm kubbenin yerine kabrini kazdım ve genci oraya defnettim.

- Yezîd b. Harun anlatıyor.

Ebu'l-A'lâ Eyyub b. Miskin'i rüyamda gördüm
. Ona dedim ki:
"Rabbin sana ne yaptı?"
Ebu'l-Alâ: "Günahlarımı affetti."
-"Hangi amellerinden dolayı?"
Davud Ebu'l-A'lâ: "Namaz ve orucumdan dolayı."
- "Mansur b. Zadân'dan ne haber?"
Ebu'l-A'lâ: "Heyhat! Köşkünü çok uzaktan görebiliyoruz" dedi.

- Yezîd b. Nuâme anlatıyor:

Veba salgınında bir kız çocuğu Ölmüştü. Babası Ölümünden sonra onu görür.
Babası der ki:
"Kızım. Ahiretten haber versene?"
Kız: "Babacığım. Büyük bir emir tahakkuk etti. Öyle ki gerçeği biliriz ama yapamayız. Sizse yaparsınız ama bilemezsiniz. Amel defterimde bulunan bir-iki rekat namaz yahut bir iki tesbih, dünya ve dünyada bulunanlardan daha hayırlıdır benim için" der.

- Kesir b. Mürre anlatıyor:

"Rüyamda cennette yüksek bir derece kazanmışım, sevincimden oradan oraya koşuyor, cennete hayran oluyordum.
Baktım ki kenarda mescidden çıkmış kadınlar duruyor. Selam verdim ve bu dereceye neyle ulaştıklarını sordum.
Dediler ki: "Bu dereceye secdelerle, tekbirlerle ulaştık."

- Abdurrahman b. Ganem anlatıyor:

Muaz b. Cebel'i, Ölümünden sonra üç defa gördüm.

Alacalı katırlara binmiş, üzerlerinde yeşil elbiseler bulunan beyaz tenli adamların başında alacalı atı üzerinde:

- "*Keşke kavmim Rabbimin beni affettiğini ve beni ikram edilenlerden kıldığını bilseydi*"⁶ âyetini okuyordu.
  - Sonra sağına soluna baktı:
- "Ey İbni Ravâha, ey İbni Mazun va'di gerçek olan, cennette dilediğimiz yeri bize hazırlayan Allah'a hamd olsun.

---

⁶ Yasin sûresi, (36/36).

“İyi amel işleyenlerin mükâfatı ne de güzeldir”⁷ âyetini okudu ve benimle musafaha ederek bana selam verdi.

- Kabîsa b. Akabe anlatıyor:

Ölümünden sonra Süfyân-ı Sevrî'yi rüyamda gördüm.

Ona dedim ki:

- "Allah sana ne yaptı?" Süfyân-ı Sevrî: "Allahımı şu gözümle gördüm.

Hoşgeldin ey İbni Saîd, senden razıyım.

- Koyu karanlığın bastığı geceler kalbini bana bağlayarak mücadele ettin. Gel, istediğin sarayı seç ve beni ziyaret et. Çünkü Ben sana yakınım" dedi bana.

- Süfyan b. Uyeyne de:

" Süfyân-ı Sevrî'yi cennette bir ağaçtan hurmaya, hurmadan da ağaca uçtuğunu ve ” *iyi amel işleyenler için bunun gibileri vardır*”⁸ âyetini okurken gördüm.

Ona denildi ki: "Cennete hangi amelle girdin?"

Süfyan b. Uyeyne: "Ver'i ile vera ile" dedi

. "Peki İbni Asım'ı gördün mü?"

Süfyan: "O, yıldızlar gibiydi" dedi.

- Şube b. Haccac'la Musir b. Keddâ ikisi de büyük hafızdılar.

Ebû Ah-med Berîd der ki:

"Öldüklerinde onları rüyamda gördüm.

Ey Ebû Bistam, Allah sana ne yaptı?" dedim.

O da: "Allah sana başarı versin. Dediklerimi iyi öğren."

"Koyu karanlığın bastığı gecelerde benim dostum Allah'tı. Henüz gümüş ve cevherden açılmamış bin kap daha var.

Rahman bana dedi ki: "Ey Şube. Sen bütün ilimlerde derinleştin. Bana yaklaşıp mükâfatını al. Ben senden de, geceleri aç ve susuz mücadele edenlerden de razıyım.

Aç ve susuz geçirdiğin gecelerin izzeti, nimeti her zaman beni görebilmendir.

Yüzümdeki perdeyi görmen için kaldırıyorum.

Bana ibadet edip zamanın birinde olsun nankörlük etmeyenlere verdiğim mükâfat işte budur.

- Bu konuda gerçekten daha birçok misaller sayılabilir.

---

⁷ Zümer sûresi, (39/74).

⁸ Sâffât sûresi, (37/61).

Rüyasında tavsiye edilen ilaçları kullanarak şifâ bulanların sayısı da gerçekten çoktur.

- Velhasıl bu gerçeği, sadece, ruhları, hükümlerini ve durumlarını bilmeyen insanlar kabul etmezler. Başarı Allah'tandır.⁹

---

⁹ İbni Kayyım el Cevziyye, Kitabur ruh, syf 31, 46, terceme, İz yayıncılık